

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง การประกาศกำหนดตำราการแพทย์แผนไทยของชาติและตำรับยาแผนไทยของชาติ
(ฉบับที่ ๓๕)
พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรประกาศกำหนดให้ตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยที่มีประโยชน์หรือมีคุณค่าในทางการแพทย์หรือการสาธารณสุขเป็นพิเศษ ตามหลักเกณฑ์ในกฎกระทรวงการประกาศกำหนดตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ได้รับการคุ้มครองเป็นตำราการแพทย์แผนไทยของชาติและตำรับยาแผนไทยของชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ในการประชุมครั้งที่ ๑๐๐-๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๖ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การประกาศกำหนดตำราการแพทย์แผนไทยของชาติและตำรับยาแผนไทยของชาติ (ฉบับที่ ๓๕) พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทยตามบัญชีรายชื่อแนบท้ายประกาศนี้เป็นตำราการแพทย์แผนไทยของชาติและเป็นตำรับยาแผนไทยของชาติ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ชลงาน ศรีแก้ว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

**บัญชีรายชื่อตำราการแพทย์แผนไทยและตำรับยาแผนไทย
ที่ประกาศกำหนดให้เป็นตำราการแพทย์แผนไทยของชาติและตำรับยาแผนไทยของชาติ
แนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง การประกาศกำหนดตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ
และตำรับยาแผนไทยของชาติ (ฉบับที่ ๓๕) พ.ศ. ๒๕๖๖**

๑. ตำรายา จากสำนักหอสมุดแห่งชาติ จำนวน ๒๖ รายการ ๒,๕๗๘ ตำรับ ดังนี้
 - ๑.๑ ชื่อเอกสาร คัมภีร์ธาตุวิภังค์ เลขที่ ๑๐๐ มัดที่ ๙ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๖/๑ ประวัติ กรมหลวงวงศา ุกรมหมื่นไชยนาท ฯ ประทาน เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๕๘ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยดำ จำนวน ๒๔ ตำรับ
 - ๑.๒ ชื่อเอกสาร ตำราแผนฝีฝีดาษ เลขที่ ๑๗๗ มัดที่ ๑๖ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๑/๒ ประวัติ สมบัติเดิมของหอสมุดแห่งชาติ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยดำ จำนวน ๑๓๙ ตำรับ
 - ๑.๓ ชื่อเอกสาร ตำราพระโอสถเอกรัตน์ ฉบับทูลเกล้า ฯ ถวาย ร. ๔ เลขที่ ๒๑๙ มัดที่ ๒๐ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๒/๒ ประวัติ สมบัติเดิมของหอสมุดแห่งชาติ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยดำ จำนวน ๕๖ ตำรับ
 - ๑.๔ ชื่อเอกสาร ตำรากำลังอายุวันฉะ เลขที่ ๓๒๓ มัดที่ ๒๗ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๓/๒ ประวัติ สมบัติเดิมของหอสมุดแห่งชาติ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยดำ จำนวน ๔ ตำรับ
 - ๑.๕ ชื่อเอกสาร ตำรายาขลัวตาทอง วัดเชิงเลน เลขที่ ๕๑๔ มัดที่ ๓๓ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๔/๒ ประวัติ เจ้าพระยามุขมนตรี (อวบ) ให้หอสมุดแห่งชาติ พ.ศ. ๒๔๗๓ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๑๒๔ ตำรับ
 - ๑.๖ ชื่อเอกสาร คัมภีร์โรคนิทาน เลขที่ ๗๗๑ มัดที่ ๔๖ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๒/๖ ประวัติ เจ้าพระยานรรัตน (โต) เจ้าจอมมารดาแสด ให้หอสมุดแห่งชาติ พ.ศ. ๒๔๕๘ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๑๕ ตำรับ
 - ๑.๗ ชื่อเอกสาร คัมภีร์ธาตุวิจารณ์ เลขที่ ๘๖๗ มัดที่ ๕๓ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๑/๓ ประวัติ หอสมุดแห่งชาติ ซื้อจากนางน้อม ทรงพันธ์ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๑๒๗ ตำรับ
 - ๑.๘ ชื่อเอกสาร ตำรายาต่าง ๆ เลขที่ ๘๗๓ มัดที่ ๕๔ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๑/๓ ประวัติ พระทรัพย์ ภูทอายุโก วัดชนะสงคราม พระนครให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๖๓ ตำรับ
 - ๑.๙ ชื่อเอกสาร ตำราจรรยาแพทย์และการรักษาโรคต่าง ๆ เลขที่ ๘๗๕ มัดที่ ๕๔ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๑/๓ ประวัติ พระทรัพย์ ภูทอายุโก วัดชนะสงคราม พระนคร ให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๙๕ ตำรับ
 - ๑.๑๐ ชื่อเอกสาร คัมภีร์อสูรินทันญาณสมุทไถจินดา เลขที่ ๘๘๐ มัดที่ ๕๔ ตู๋ ๑๑๓ ชั้น ๑/๓ ประวัติ พระทรัพย์ ภูทอายุโก วัดชนะสงคราม พระนครให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๒๖๖ ตำรับ
 - ๑.๑๑ ชื่อเอกสาร ปถมจินดา เลขที่ ๘๘๗ มัดที่ ๕๕ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๒/๓ ประวัติ พระทรัพย์ ภูทอายุโก วัดชนะสงคราม พระนคร ให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๒๖๓ ตำรับ

๑.๑๒ ชื่อเอกสาร...

๑.๑๒ ชื่อเอกสาร ตำรายาและเวทย์มนต์คาถาต่าง ๆ เลขที่ ๘๘๘ มัดที่ ๕๕ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๒/๓ ประวัตติ พระทรัพย์ ภัททายุโก วัดชนะสงคราม พระนคร ให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ประเภท เอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๒๓ ตำรับ

๑.๑๓ ชื่อเอกสาร ตำราลมและตำราฝืนชนิดต่าง ๆ เลขที่ ๘๙๐ มัดที่ ๕๕ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๒/๓ ประวัตติ พระทรัพย์ ภัททายุโก วัดชนะสงคราม พระนคร ให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ประเภท เอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๒๘๗ ตำรับ

๑.๑๔ ชื่อเอกสาร ตำราโรคลม และยาต่าง ๆ เลขที่ ๘๙๕ มัดที่ ๕๖ ตู๋ ๑๑๓ ชั้น ๑/๓ ประวัตติ พระทรัพย์ ภัททายุโก วัดชนะสงคราม พระนคร ให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ประเภทเอกสาร โบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๑๘๓ ตำรับ

๑.๑๕ ชื่อเอกสาร ลักษณะรูปแม่ซื้อประจำวัน และที่ตั้งของแม่ทรงง แลลักษณะของลำบองที่เกิดพร้อม ทั้งวิธีแก้และตำรายาต่าง ๆ เลขที่ ๙๐๐ มัดที่ ๕๖ ตู๋ ๑๑๒ ประวัตติ พระทรัพย์ ภัททายุโก วัดชนะสงคราม พระนคร ให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๙๗ ตำรับ

๑.๑๖ ชื่อเอกสาร ตำรายาต่าง ๆ เลขที่ ๙๑๐ มัดที่ ๕๗ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๒/๓ ประวัตติ พระทรัพย์ ภัททายุโก วัดชนะสงคราม พระนคร ให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ประเภทเอกสารโบราณ หนังสือสมุดไทยดำ จำนวน ๘๖ ตำรับ

๑.๑๗ ชื่อเอกสาร คัมภีร์ธาตุบรรจบ อรุณหิสวิชัย ตำรายาต่าง ๆ เลขที่ ๙๑๕ มัดที่ ๕๗ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๒/๓ ประวัตติ พระทรัพย์ ภัททายุโก วัดชนะสงคราม พระนคร ให้หอสมุดแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๑๑๖ ตำรับ

๑.๑๘ ชื่อเอกสาร ตำราโรคสันนะคาดและตำรายารักษา เลขที่ ๙๑๗ มัดที่ ๕๗ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๒/๓ ประวัตติ สมบัติเดิมของหอสมุดแห่งชาติ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยดำ จำนวน ๓๘ ตำรับ

๑.๑๙ ชื่อเอกสาร ตำรายาแก้ทรงงและแก้ลม เลขที่ ๙๒๓ มัดที่ ๕๗ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๒/๓ ประวัตติ ม.ร.ว. นวลขจร อรรถกมลยุตยานุวัตร ให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔ ประเภทเอกสารโบราณ หนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๖๕ ตำรับ

๑.๒๐ ชื่อเอกสาร ยาแก้ตานทรงงต่าง ๆ เลขที่ ๙๔๑ มัดที่ ๕๗ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๒/๓ ประวัตติ ทายาท หลวงจรูญกิจวิฑูร มอบให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือ สมุดไทยขาว จำนวน ๖๑ ตำรับ

๑.๒๑ ชื่อเอกสาร ตำรายาเกร็ด เลขที่ ๙๔๒ มัดที่ ๕๙ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๒/๓ ประวัตติ ชื่อจากนางน้อม ทรงพันธ์ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๔๔ ตำรับ

๑.๒๒ ชื่อเอกสาร ยาแก้ตานทรงงต่าง ๆ เลขที่ ๙๖๔ มัดที่ ๕๗ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๒/๓ ประวัตติ สมบัติเดิม ของหอสมุดแห่งชาติ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๗ ตำรับ

๑.๒๓ ชื่อเอกสาร ตำรายาแก้ทรงงต่าง ๆ เลขที่ ๙๖๕ มัดที่ ๖๐ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๒/๓ ประวัตติ สมบัติเดิม ของหอสมุดแห่งชาติ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยดำ จำนวน ๒๐ ตำรับ

๑.๒๔ ชื่อเอกสาร ตำรายาต่าง ๆ เลขที่ ๑๐๕๓ มัดที่ ๗๓ ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๕/๓ ประวัติ นางช่อม ฅมยวงค์ มอบให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๒๙๔ ตำรับ

๑.๒๕ ชื่อเอกสาร คัมภีร์ใช้เหนื่อ ใช้สันนิบาท สารพัดใช้ เลขที่ ๑๔๒๗ มัดที่ ๑ สผ. ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๕/๔ ประวัติ นางลัดดา ขจรมาล ต.จอมทอง กรุงเทพฯ มอบให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ประเภทเอกสารโบราณสมุดถือเฝ้า จำนวน ๗๒ ตำรับ

๑.๒๖ ชื่อเอกสาร ตำรายาแก้ไข้ เลขที่ ๑๔๓๕ มัดที่ ๑ สผ. ตู๋ ๑๑๒ ชั้น ๕/๔ ประวัติ นางลัดดา ขจรมาล มอบให้หอสมุดแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ประเภทเอกสารโบราณสมุดถือเฝ้า จำนวน ๙ ตำรับ

๒. ตำรายา จากวัดสามแก้ว จ.ชุมพร จำนวน ๗ รายการ ๑,๒๘๑ ตำรับ ดังนี้

๒.๑ ชื่อเอกสาร ตำราคุณเทพจรกนิยา ประวัติได้รับมอบจาก ท่านเจ้าคุณอนมคุณมุนี (พินิจ พุทฺธสโร) เจ้าอาวาสวัดสามแก้ว จ.ชุมพร เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๒๑๘ ตำรับ

๒.๒ ชื่อเอกสาร ว่าด้วยตำรับยาต่าง ๆ ประวัติได้รับมอบจาก ท่านเจ้าคุณอนมคุณมุนี (พินิจ พุทฺธสโร) เจ้าอาวาสวัดสามแก้ว จ.ชุมพร เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๒๕๒ ตำรับ

๒.๓ ชื่อเอกสาร ว่าด้วยตำรับยาต่าง ๆ ประวัติได้รับมอบจาก ท่านเจ้าคุณอนมคุณมุนี (พินิจ พุทฺธสโร) เจ้าอาวาสวัดสามแก้ว จ.ชุมพร เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๑๔๖ ตำรับ

๒.๔ ชื่อเอกสาร ตำรายาทานขโมย ประวัติได้รับมอบจาก ท่านเจ้าคุณอนมคุณมุนี (พินิจ พุทฺธสโร) เจ้าอาวาสวัดสามแก้ว จ.ชุมพร เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๒๑๑ ตำรับ

๒.๕ ชื่อเอกสาร ตำรายาทานขโมย ประวัติได้รับมอบจาก ท่านเจ้าคุณอนมคุณมุนี (พินิจ พุทฺธสโร) เจ้าอาวาสวัดสามแก้ว จ.ชุมพร เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยดำ จำนวน ๑๑๙ ตำรับ

๒.๖ ชื่อเอกสาร ตำรายาทานขโมย ประวัติได้รับมอบจากท่านเจ้าคุณอนมคุณมุนี(พินิจ พุทฺธสโร) เจ้าอาวาสวัดสามแก้ว จ.ชุมพร เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๒๕๘ ตำรับ

๒.๗ ชื่อเอกสาร ตำรายาทานขโมย ประวัติได้รับมอบจาก ท่านเจ้าคุณอนมคุณมุนี (พินิจ พุทฺธสโร) เจ้าอาวาสวัดสามแก้ว จ.ชุมพร เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ประเภทเอกสารโบราณหนังสือสมุดไทยขาว จำนวน ๗๗ ตำรับ

๓. ตำรับยาแผนไทย ของนางสาวกัญญารัตน์ แก้วกันยา อายุ ๓๔ ปี ที่อยู่ ๑๘๕ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลสระใคร อำเภอสะใคร จังหวัดหนองคาย มอบให้ตามโครงการคืนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้แผ่นดิน เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ตำรับ

๔. ตำราการแพทย์แผนไทย แผนตำราหมอนวดและฤๅษีคีตตัน ของพระยาพิศณุประสารทเวช ของนางสาวสาริณี แก้วสว่าง มอบให้กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ตำรับ